

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MAY 5, 1942.

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
—
Best
Advertising
Medium

FOR DEFENSE
BUY
UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

ŠTEVILKA (NUMBER) 105

ANGLEŠKE ČETE SO ZASEDLE FRANCOSKI OTOK MADAGASKAR

Četa je bila izvedena v popolnem soglasju z ameriško vlado, ki je že posvarila Lavala, češ, naj gleda, da si ne opeče prstov.

ZASEDBO SO ZAVEZNIKI PREHITELI JAPONCE IN OSTALE ČLANE OSIŠČA

War department v Washingtonu je sredičnim vojnimi kopne in mornariške zasedle ogromen francoski Madagaskar, ki leži v Indijskem oceanu. Zasedle so ga da prehitel Japonce ali druge člane osišča v zasedbi. Svarilo Lavalu je bila ta poteza izvršena v popolnem soglasju z vlado drugih držav, je razvidno iz državnega departmenta, ki je posvaril francosko vlado v Parizu, pri kateri ima zdaj predsedno znani izdajalec in

5. maja ob 7:30 zvečer, bo v Cleveland hotelu seja delegatov Kongresa

Seja bodo določili koraki, ki jih bo treba podvzeti za 21. junija, katerega bo predsednik Roosevelt proglasil za Vseslovanski dan.

se nam naknadno podozreti, da so zbrali danes, v to-ri, ob 7:30 zvečer v hotelu delegatov, ki bodo posvetovali o programu ter o u-vedenju dneva 21. junija, ki ga bo proglasil predsednik Roosevelt za Vseslovanski dan.

predsednik pozdravil Kongres tudi doznavamo, da je v Ameriškem slovanskem kongresu v Detroitu 2.458 delegatov, ki bodo posvetovali o programu ter o u-vedenju dneva 21. junija, ki ga bo proglasil predsednik Roosevelt za Vseslovanski dan.

predsednik pozdravil Kongres tudi doznavamo, da je v Ameriškem slovanskem kongresu v Detroitu 2.458 delegatov, ki bodo posvetovali o programu ter o u-vedenju dneva 21. junija, ki ga bo proglasil predsednik Roosevelt za Vseslovanski dan.

predsednik pozdravil Kongres tudi doznavamo, da je v Ameriškem slovanskem kongresu v Detroitu 2.458 delegatov, ki bodo posvetovali o programu ter o u-vedenju dneva 21. junija, ki ga bo proglasil predsednik Roosevelt za Vseslovanski dan.

predsednik pozdravil Kongres tudi doznavamo, da je v Ameriškem slovanskem kongresu v Detroitu 2.458 delegatov, ki bodo posvetovali o programu ter o u-vedenju dneva 21. junija, ki ga bo proglasil predsednik Roosevelt za Vseslovanski dan.

predsednik pozdravil Kongres tudi doznavamo, da je v Ameriškem slovanskem kongresu v Detroitu 2.458 delegatov, ki bodo posvetovali o programu ter o u-vedenju dneva 21. junija, ki ga bo proglasil predsednik Roosevelt za Vseslovanski dan.

predsednik pozdravil Kongres tudi doznavamo, da je v Ameriškem slovanskem kongresu v Detroitu 2.458 delegatov, ki bodo posvetovali o programu ter o u-vedenju dneva 21. junija, ki ga bo proglasil predsednik Roosevelt za Vseslovanski dan.

Preko Španije je začel pihati drugačen veter

Španski škof izjavlja v svojem pastirskem pismu, da so resnični sovražniki Španije naciji, ne pa komunisti.

V Španiji se bodo vsak čas izvršile izpremembe v madridskem kabinetu, ker postaja deželna čedalje bolj antinacijska. Poročila iz Evrope naznanjajo, da je bilo že več resnih incidentov med armadnimi častniki in falangisti ali španskimi fašisti. Pri tej izpremembi bo prizadet tudi najbrže znani fašist Ramon Serrano Suner, pronacijski minister zunanjih zadev, ki bo bržkone poslan za poslanika v Rim.

Pretekli mesec je izdal katoliški škof v Logronu pastirsko pismo, v katerem je izjavil, da so resnični sovražniki Španije nacisti, ne pa komunisti. To pismo je bilo prebrano po vseh španskih cerkvah, tudi v Madridu, in njegove kopije so bile razpečevane med španske vernike.

Poročila dalje naznanjajo, da se pogaja Španija v Zedinjenih državah za nakup gasolina, toda uradniki ameriške vlade pravijo, da ima Španija skritega 34.000 ton gasolina, zato ji ne bodo prodali nadaljnjega goriva.

VATIKAN NAJEL LADJE

NEW YORK, 4. maja. — Londonski radio poroča, da je Vatikan najel četvero parnikov, ki bodo pluli pod njegovo lastno zastavo. Parniki bodo dovažali iz Južne Amerike potrebščine in živila, katerih pomanjkanje je v Vatikanu vedno bolj občutno.

Nov grob

V Warrensville zavodu za o-nemogle je umrl Jurij Starešnič, rodom Hrvat, star 61 let. Doma je bil iz okraja Karlovac, selo Mišenci. V Ameriki je bival nad 30 let. V zavodu se je nahajal več let. Bil je član društva sv. Josipa št. 99 H. B. Z. Tukaj zapušča soprogo Rozalijo, rojeno Zmajec, sinove: George, Antona, Josepha, Steve in Johna ter hčere: Mrs. Rozalijo Runjevac, Mary in Anno. Sin Mike je bil pred petimi leti ubit od avtomobila. Družina živi na 15336 E. 45 St. Pogreb se bo vršil iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi v petek zjutraj ob 9. uri v cerkev sv. Pavla. Bodi pokojniku ohranjen blag spomin!

Zahvala

Dramski zbor "Ivan Cankar" se najlepše zahvaljuje Mr. Fr. Černetu, slovanskemu trgovcu z zlatino, za podarjeno pohištvo, to je za lepo ohranjeno opremo za sprejemno sobo in za starinsko peč.

Veseli dogodek

Včeraj so se oglasile vile rojenice pri družini Mr. in Mrs. Rudolph Zgone, 1123 E. 71 St. in pustile v spomin zalo hčerko. Tako sta prvič postala stari oče in stara mati Mr. in Mrs. Joseph Zgone. Mlada mamica je hčerka Ivanke Koss, 955 E. 78 St., ki je s tem že četrtič postala stara mama. Naše čestitke!

ZADNJE VESTI

Številne japonske mehazirane čete so si izsekale danes pot skozi severnoistočno Burmo v Kitajsko. S tem so prispeli Japonci za hrbet Čiangkajskovi armadi v prizadevanju, da končajo pet let trajajočo vojno v Kitajski.

London, 5. maja. — Angleška zračna sila je bombardirala nocjo škodoče arzenale v Plznu na Češkoslovaškem ter industrije v Stuttgartu, v Nemčiji, izvajajoč že od 11. aprila noč in dan svojo zračno ofenzivo.

Zvesti tovariš

Prizor, kakršen je gornji, kmalu ne bo nič nenavadnega okoli munijskih tovarn, kjer bodo prideleni vojaškim stražnikom tudi psi.

Odlični ameriški časnikar o Vseslo- vanskem kongresu

Znani ameriški časnikar R. H. Markham puše v "The Christian Science Monitor"-ju o Vseslovanskem kongresu med drugim to:

"Delež, ki ga bodo dali Slovani v tej vojni, bo morda celo večji kot je bil v prejšnji, kajti Hitlerjev in Hirohitov triumf bi pomenil konec slovanstva. Slovani se bore za najosnovnejše, fizično vstajenje."

O udeležencih kongresa g. Markham piše: "V delavnici za svobodo so se zbrali bratje ruskega Tolstojca in Timošenka; srbskega heroja Mihajloviča; bolgarskega revolucionarja Boteva; Hrvata Radiča, Čeha Husa, Poljaka Kosciuszka, Slovenca J. E. Krekca, Ukrajinca Ševčenka. Moč, ki jih je zedinila vse, je ljubezen za svobodo; jezik, v katerem bodo govorili, je ameriški — jezik svobode."

G. Markham končuje z besedami: "Glavni govornik je bil Paul Mc Nutt, mobilizator ameriških delavskih sil. Ameriški Slovani so mu dali ogromno pomoč z ljudmi, ki so vajeni dela in ki svoje življenje posvečajo svobodi."

Kultura

DR. ZBOR "IVAN CANKAR"

Člani dramskega zbora Ivan Cankar so vabljani na redno mesečno sejo, ki se bo vršila v sredo, 6. maja, ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih.

Izjava držav- nega podtajnika Sumner Wellesa

Vlada Zedinjenih držav obsoja barbarsko nemško zapiranje in usmrčevanje talcev.

Na sporočilo jugoslovanskega kraljevega poslanika zastopniku državnega tajnika Sumner Wellesu o ultimatu nemških oblasti v Beogradu, naj se general Draža Mihajlovič, komandant jugoslovanske vojske, ki se bori v srbskih planinah preda s svojimi častniki okupacijskim oblastim, sicer bodo njegovo rodbino in rodbino njegovih sodelavcev prišli in jim nprtili odgovornost za vse bodoče delo upornikov, je Sumner Welles odgovoril s posebnim pismom, na koncu katerega pravi:

"Stališče naše vlade glede jemanja talcev je že znano. To barbarsko navado, ki jo Nemci uporabljajo v vojni, je obsodil predsednik Združenih držav v izjavi dne 25. oktobra 1941., ki se nahaja tudi v skupni deklaraciji, ki so jo nedavno podpisali v Londonu in sporočili svetu odločitev zaslužjenih narodov, da bo krivce zadela zaslužena kazen.

Vlada in narod Združenih držav obdobjeta uspešno in herojsko delovanje generala Mihajloviča in njegovih junakov.

PRISILNO DELO BOLGARSKIH ŽIDOV

Bern, Švica, 3. maja. — Poročila iz Sofije naznanjajo, da bo dne 15. maja bolgarska vlada mobilizirala 3.300 bolgarskih židov za delo popraviljanja železniških prog.

TOKIJSKI NERON

LOS ANGELES, 4. maja. — Jaša Sidel, 43 let stari ruski koncertni violinist, je vstopil v ameriško mornarico, kjer bo dodeljen mornariški godbi kot prvi violinist. Ob tej priliki je Jaša izjavil: "Jaz hočem igrati na violino, ko bo gorelo mesto Tokio."

Darovi za vojni center

Zavedni rojaki in rojakinje, katerim razmere dopuščajo, darujejo po svojih močeh za fond za vojni center, ki se ga bo postavilo v središču mesta in kjer se bo vpisalo imena vseh naših fantov, ki služijo svoji domovini. Med temi, ki so darovali ter oddali svoj prispevek v našem uradu, so tudi: Mr. in Mrs. Joe Tomsick, 726 E. 157 St., čigar sin Stanley F. Tomsick se nahaja v Key West, Florida, ter Mr. in Mrs. Louis Rolich, 1247 E. 175 St. Darovali so po \$2.00. Hvala lepa in želeli je, da bi bilo še več posamelecev, da bodo imeli Slovenci častno mesto med narodi, ki zbirajo za to pomembno stavbo.

Na obisku

Iz Bessemerja, Pa., je prišel na obisk za par dni Joseph Ružič, p. d. Peronič. Prišel je na ženitovanje hčerke družine Mr. in Mrs. Perič, 5604 Prosser Ave., katera poroka pa se ni vršila radi boleznij ženin. Prijatelji ga lahko obišejo pri družini Perič, ko pa se bo poroka vršila, pa pravi, da bo prišel nazaj. Želimo mu obilo zabave v krogu njegovih prijateljev!

HITLERJEVA FRONTA POKA NA VSEH KONCIH IN KRAJIH

V Rumuniji je organizirana armada četnikov, ki so že pričeli Hitlerju beliti lase. — Tudi v Avstriji je že pričelo vreti.

KAJ BO STORIL HITLER V OČIGLED NOVIH NE- VARNOSTI V NOTRANJOSTI ZASEDENIH DEŽEL?

LONDON, 4. maja. — V Rumuniji je vstala armada ruskih četnikov, ki je iztirila neki vojaški vlak, užgala drug vlak, ki je vozil olje, ter napadla nemške vojašnice, radi česar je bil Hitler prisiljen, poslati nadaljne čete v Rumunijo.

Posvetovanje z Mihajlovičem

Rumunski četniki, ki jih vodi rumunski patriot Ion Minulescu, so pričeli z organizirano vojno po posvetovanju svojih agentov in zaupnikov z generalom Dražo Mihajlovičem, znanim jugoslovanskim junakom, ki je že pričel s svojo splošno ofenzivo proti osišču. Mihajlovičevi armadi se je pridružilo zadnje dni tudi 5.000 grških četnikov.

70 Nemcev ubitih

Pri iztirjenju vlaka v bližini Craiove v Rumuniji je bilo ubitih najmanj 70 nemških vojakov. Drugi napad so izvršili rumunski četniki na vlak oljnih tankov v bližini Bazaua, kateri vlak so zažgali.

Napad na nemški glavni stan

Najdrznejši napad pa so izvedli oni četniki, ki so napadli postojlope neke višje šole v Bukarestu.

rešiti, kjer so imeli Nemci svoj glavni stan. Četniki so Nemce popolnoma presenetili ter odnesli s seboj mnogo vojnih potrebščin.

V Avstriji vre

Kakor da Hitler nima dovolj težav v Rusiji, Jugoslaviji in drugod po Evropi, so se pričeli zdaj množiti znaki sovražstva in bližajoče se revolte tudi v Avstriji. Grof Ferdinand Czernin, sin bivšega avstrijskega državnika iz prve svetovne vojne in predsednik "Avstrijske akcije" v New Yorku, izjavlja, da je prejel pozitivna poročila o antinacijskih akcijah avstrijskih vojaških čet. Avstrijski vojaki zalagajo skrivaj ljudstvo z orožjem, radi česar je izdalo nemško vrhovno poveljstvo ukaz, da se mora strogo kaznovati vsakega vojaka, ki "izgubi" svoje orožje.

Nemške represalije

LONDON, 4. maja. — Antinacijske akcije, podpirane in obodrene po silni angleški zračni ofenzivi, so izzvale običajni nacistični odgovor: Nemci so ustrelili 72 Nizozemcev in 55 Francozov.

Japonci prodirajo v dveh smereh: — proti mejam Kitajske in Indije

Ameriška trdnjava Corregidor je predmet neprestanih japonskih napadov. — V Rostocku je bilo tekom bombardiranja po angleški zračni sili ubitih okoli 8.000 oseb, 30.000 pa jih je brez strehe.

Napredujoče kolone Japoncev na Burmi so bile sredičnim odločene 150 milj od Indije in 25 milj od Kitajske. Dočim ni nobena teh dveh velikih držav v neposredni nevarnosti, pa je Burma za zaveznike izgubljena. Ena japonska kolona je napredovala 60 milj po Burmi cestni ter je pričela napadati kitajске pozicije v bližini kraja Kutkaj, ki je oddaljen komaj 25 milj od meje kitajske Yunnan province. Druga kolona pa prodira za umikajočimi se Angličani ter je dospela 150 milj do Indije.

Akcija angleških in ameriških bombnikov

Ameriški težki bombniki so učinkovito bombardirali japonsko bazo v mestu Rangoonu, angleški bombniki pa so napadli koncentracije japonskih bark na Čindvin reki.

Obstreljevanje Corregidora

WASHINGTON, 4. maja. — Japonsko topništvo je danes pet ur neprestano obstreljevalo ameriški trdnjavo Corregidor, dočim so jo japonski letalci v tem času trinajstkrat bombardirali. Vojni department dalje naznanja, da so Japonci pogreznili ob Mindanao otoku neko 560-tonsko ameriško reško topničarko, pri čemer pa ni bilo k sreči nobenih izgub človeških življenj.

Ogromne žrtve v Rostocku

NEW YORK, 5. maja. — Stockholmski korespondent lista "New York Times" naznanja, da je bilo tekom bombar-

Sinček umrl

Staršem John in Anna Graden, 708 E. 157 St., je včeraj preminil 10 ur star sinček, prvorojenček. Dekliško ime matere je bilo Chapic. Pogreb se vrši danes popoldne ob 2. uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, na sv. Pavla pokopališče. Naše sožalje!

Nova državljanica

Mrs. Josephine Svete Gibbons je dobila 23. aprila državljanski papir in to baš na 25. rojstni dan svojega sina, ki je sedaj pri vojaki. Mrs. Gibbons živi na 840 E. 239 St. Čestitamoli!

Zimske suknje

Mr. Benno B. Leustig, 1034 Addison Rd., priporoča ženam in dekletom, ki si nameravajo prihodnjo zimo kupiti novo zimsko suknjo, da si isto sedaj izberejo direktno v tovarni, po sedanjih cenah. Za podrobnosti se zglasite pri njem.

Na operaciji

Včeraj zjutraj je bila operirana na vnetem slepiču Miss Marcellena Perko, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Perko, ki vodita konfekcijsko trgovino na 6304 St. Clair Ave. Nahaja se v Charity bolnišnici in obiski bodo dovoljeni čez par dni. Želimo ji skorajšnje okrevanje!

\$75,000 za rusko vojno pomoč

NEW YORK, 4. maja. — Edith C. Carter, predsednik vojnega reliefa, je včeraj darovala \$75,000 za Kitajsko vojno pomoč. — Tozadavni ček bo izročil Ruskemu vojnemu reliefu v četrtki, dne 7. maja, na banketu, ki bo prirejen v Commodore hotelu na čast Josephu E. Daviesu, bivšemu ameriškemu poslaniku v Moskvi in velikemu prijatelju Rusije.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO. 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12. Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

UREDNIKOVNA POŠTA

Subscriptions rates: By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalca v Cleveland in po pošti izven mesta):

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

194

PRED ZADNJO OFENZIVO

Po strašni zimi, radi katere je silno trpela morala nemškega ljudstva, je pričel zbirati zdaj nacizem vse svoje sile, da odloči z zadnjo ofenzivo izid te vojne in da prihrani svojemu ljudstvu enako ali še hujše trpljenje prihodnjio zimo.

"Zmaga ali smrt!" to je zdaj ton in parola nacijske propagande, s katero pita nacizem nemško ljudstvo.

Goebbels je izjavil: "Vse, kar ne doprinaša k zmagi, je nevažno. Zato vrzimo preko krova vse, ki ne doprinaša h končni zmagi!"

Neki drugi nacijski komentator je izjavil: "Nemško ljudstvo je prestalo zimo, kakršne ni še nikoli poprej v svoji zgodovini doživelo. Ako izgubi Nemčija to vojno, bo to pomenilo uničenje nemškega ljudstva."

Enake skrbi je očitoval tudi Hitler v svojem zadnjem govoru, ki je zopet gobezdal o svojih mirovnikih prizadevanjih, katerih ni opustil "do leta 1939, ko je pridna Anglija brez vzroka priklicala to katastrofo nad človeštvo."

Sicer pa se je iz celotnega Hitlerjevega govora odražal silen strah pred bodočnostjo. Zlasti interesantno pa je njegovo priznanje, da je "stalo nemško ljudstvo preteklo zimo pred katastrofo, radi česar je bil on (namreč Hitler), prisiljen, odrediti trde odloke in brez usmiljenja udariti."

Goeringov govor pa je to Hitlerjevo priznanje še jasneje obrazložil, ko je dejal:

"Ta zima je pomenila veliko nevarnost, — in nemško ljudstvo je to nevarnost čutilo in slutilo..."

Konec Goeringovega govora pa se je glasil: "Da danes nemška fronta v Rusiji še stoji in da se bo zdaj tam zopet prešlo v protinapade, je to — poleg zasluge našega vojaštva — glavna in edina zasluga našega firerja."

Zato je razumljivo, da si prizadevajo naciji zbobnati skupaj čim več vojaštva, katero bi poslali proti Rusiji. V Franciji zbira za naciste prostovoljce znani fašist Jacques Doriot, ki jih je nabral — kakor sam priznava — doslej samo 5.000.

Nacijski firer Holandije, dr. Anton Mussert, je te dni grmel po radiu, da je sramota, da se tako malo Holancev priključuje za "borbo proti boljševizmu." Iz Belgije poroča radio o enaki reakciji.

Rumunija, ki jo tišči Nemčija že dolgo za vrat, naznanja, da pošilja politične zločince "na njihovo lastno prošnjo na fronto." Moskva in Ankara poročata o nemških zahtevah na Madžarsko in Bolgarijo, od katerih dveh držav zahteva Nemčija vojaštvo, toda ga ne dobi, vsaj v tolikšni meri ne, kakor bi ga rada. Španija rekrutira novince za "modro divizijo," ki se bori na ruski fronti, kjer je bila že skoraj popolnoma uničena.

PREDSEDNIK ROOSEVELT SLOVANSKEMU KONGRESU

Iz Bele hiše, Washington, D. C. Američkemu Slovanskemu Kongresu.

G. Blair Gunther, predsednik; Detroit, Michigan:

Zmaga Združenih narodov bo zmaga za vse narode, kajti Združeni narodi se bore za štiri neobhodne svobode narodov. V skupni borbi se ustvarja skupno bratstvo.

Amerika se ponaša s svojimi slovanskimi državljani, pa naj bodo ruskega, poljskega, češkega ali jugoslovanskega porekla. Srečen sem, da lahko pozdravim to zborovanje Amerikancev slovanskega porekla in prebivalcev slovanskega porekla, ki so se nastanili v Ameriki kot del vse večje struje američkega življenja.

Ameriški cilj je bil vedno združiti mnoge velike narodnostne skupine v skupnih prizadevanjih za narodno svobodo, mednarodni red in z odločnostjo in zmago doseči uresničenje sveta, v katerem bodo mogli vsi narodi živeti po svojih mišljenjih in verah, zadovoljni in brez strahu.

Franklin D. Roosevelt.

Odbor 23 varde za vojne bonde osnovan

Cleveland, Ohio. — Vemo, da vsako posamezno družino. Tople se apelira na vse ljudi brez razlike, da greste tem požrtvovalnim ljudem na roke, da iste z veseljem sprejmete in podpišete takozvano obljubo (Pledge) za redno kupovanje vojnih bondov in vojnih znamk.

Prepričani smo, da bodo prebivalci 23 varde storili svojo patriotično dolžnost v toliki in še večji meri kot so to storili v preteklosti.

Naša nova domovina, nad vse najbolj demokratična vlada na svetu, je bila prisiljena iti v drugo svetovno vojno, katera je za nas Amerikance veliko hujša od prve. Ta vojna potrebuje od nas vso finančno in moralno pomoč. Vsi vemo, da smo mi del-vlade, vsi hočemo in moramo braniti našo demokracijo, vsi hočemo žrtvovati vse, kar premoremo.

Washington, Columbus in clevelandska vlada nas opominja, vabi in prosi, da se pridružimo k rednemu varčevanju, rednemu plačevanju za kupovanje vojnih bondov in znamk.

Ko kupujemo redno vojne bonde in znamke, s tem pomagamo do zmage sedanje vojne in obenem je to najboljša investicija našega denarja.

V 23 vardi je osnovan dober delavni odbor, kateri bo tekoma tega tedna obiskal vsako hišo,

Naša vlada je pričela veliko kampanjo, pri kateri želi izvedeti za koliko je narod pripravljen, da se obveže za redno plačevanje bondov in znamk. Ko vas obišče mož ali žena, podpišite obljubo za kolikor je vam mogoče, on vam da kopijo in plav listek, katerega prilopite na okno, kar znači, da boste vršili svojo dolžnost. Odbor toplo priporoča, da naj bi ne bilo hiše v tej vardi, katera bi ne imela plavega napisa na oknu.

Apelira se na vas vse, da takoj ta teden storite obljubo in ako vas nobeden ne obišče, pridite sami v glavni urad SI D. Zveze, 6403 St. Clair Ave. in tam podpišite, s čemer olajšate delo onim, ki se trudijo zase in za vas.

Stopimo zopet sto procentno na dan v našo lastno korist in zmago demokracije.

John Gornik

Kegljaška liga Zadruga

Cleveland, Ohio. — Zopet je za nami uspešna veselica kegljačev Slovenske zadruga zveze, s katero se tudi zaključuje letošnje kegljaško sezono.

Tem potom se želimo zahvaliti vsem, ki so pomagali, da je bila veselica tak uspeh, posebnost pa se čutimo dolžni, da se zahvalimo direktoriju in Zenskem odseku Zadruga, za njih vsestransko sodelovanje. Zahvalno tudi izrekamo tajniku "Joe Siskoviču", ki nam je preskrbel tako fino oglaševanje.

Jutri večer, v sredo, ob 6:30 si zadnjikrat v letošnji sezoni zberejo vsi kegljarji in kegljarice in bitka se bo vršila med moškimi in ženskami. Po igrah se bo vršila prosta zabava.

Obenem se tudi opozarja nadzorni odbor, da se snide nočoj, 5. maja na domu tajnice, 731 E. 157-St.

Torej se enkrat najlepša hvala vsem, ki ste z nami sodelovali ter upamo, da boste nam naklonjeni tudi v prihodnji sezoni.

Mamie Bokal, tajnica.

Za ruski vojni relief

Odbor slovenske sekcije za pomoč Rusiji je na delu, da čim v č pripomore svojim slovanskim bratom v boju proti zavojačnemu nacizmu.

Z vsakim dnevom čitamo poročila, o hrabrih uspehih ruskega ljudstva in ruskega vojaštva nad nemškimi hordami, katere si hočejo osvojiti ves svet.

Računi, ki si jih je napravil Hitler s svojimi pomočniki, so se zasukali, ker prekrizala m njih v Rusija, in to v veliko večjem obsegu, kot se je še prvotno mislilo.

Mnogo ljudi se danes zaveda, da je pomoč Rusiji v tem času neobhodno potrebna, med njimi so tudi prominentni Amerikanci, ki po svojih močeh delujejo in organizirajo razne odbore ali skupine, da zbirajo prispevke, s katerimi se kupi razne zdravniške potrebščine, katere se pošilja v Rusijo.

Tudi mi Slovenci imamo sestoj odbor, kateri se je ustanovil pred par tedni. Da pa bo uspeli delovanje tega odbora, smo si nadeli nalogo, da se v Collinwoodu organizira skupina, katera naj bi bila pripravljena sodelovati.

V ta namen se sklicuje javen shod, ki se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. dne 7. maja (četrtak) ob 8. uri zvečer, soba št. 3.

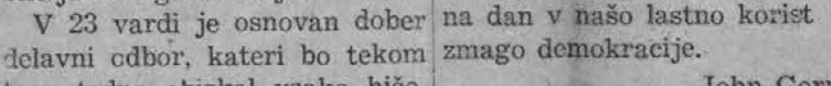
Apelira se na vse, ki so pripravljeni sodelovati pri tem delu, kajti zavedati se moramo, da čim več pripomoremo sedaj, toliko hitreje bo konec trpljenja, katerega seje nacizem po Evropi in še posebno med našimi lastnimi brati v stari domovini.

Odbor za pom. Rusiji.

V ITALIJI ŽE OD NEKDAJ LOVLJO PTICE PEVKE

Zdaj pa pravijo Italijani, da se lov na male ptice ne izplača, ker stane vsak naboj več kakor ubita ptica. Ščinkovec da 10 dkg mesa, senica 7 dkg, lišček komaj 4 dkg, če se računa, da je potreben za vsakega ptica poseben izstrelak, potem je vrednost izstrelka večja kakor ustreljena ptica. Na svoj račun pridejo le še lovci, ki love ptice selivke v mreže in na limanice.

Pripravljen za Japonce

Johnnie Boyer, dve in pol leta stari sinček kapitana Boyerja v Honolulu, se je pripravil za do stoljen sprehaj Japoncev.

Povest Jugoslovanske žene

Doma sem iz mesta Gračar, v hrvatski banovini v Jugoslaviji. Poročila sem se pred šestimi leti in poleg sedaj rojenega otročka imam še hčerko Vesno, rojeno v Turčiji, kjer je bil moj mož v službi pri Jugoslovanskemu poslanstvu. Po nemškem napadu na Jugoslavijo je bil premeščen najprej v Jeruzalem in potem v Capetown.

Pred štirimi meseci so moja ga moža poklicali v New York v službo hrvatskega bana dr. Subašića. Moj mož je odšel na pot dva tedna prej kot jaz. Napravila sva vse, da bi odpotovala skupaj, pa se ni posrečilo. Rekli so mi da ne smem odpotovati, ker pričakujem v aprilu otroka; zakaj so me pozneje pustili, mi ni znano. Morda je to bila moja sreča, kajti tudi ladja, s katero je moj mož potoval, je bila torpedirana in vprašan je, če bi se rešila oba, če bi jaz odpotovala z njim.

Že nekaj dni po odhodu mojega moža so mi — v Capetownu dejali, da lahko odpotujem s prvo prihodnjo ladjo, vendar so odločitev prepustili meni. Zavedala sem se nevarnosti potovanja z ladjo v teh časih, a tu di svojih dolžnosti, ki jih imam kot žena in mati do svojega moža. Teško je živeti v tujini, ločena drug od drugega in v neprestani negotovosti.

Na potovanje sem odšla z mnogo vere in zaupanja in nisem se bala. Mi Slovani smo malo fatalisti in pri nas doma smatrajo strah za sramoto. Bila sem srečna, da potujem z ameriško ladjo. In nisem se zmotila. Vse na ladji je bilo lepo, dobro in čisto. Ne morem najti besed, s katerimi bi izrazila svoje občudovanje za požrtvovalnost, odločnost in dobroto kapetana, častnikov in mornarjev a posebej še dr. Conley-a, zdravnika na ladji. Tuđi potniki so bili vsi prijazni in ljubeznivi z menoj, Jugoslavo prav tako kakor Američani — mnogi med njimi so danes mrtvi.

Potovanje je bilo kakor po navadi vse do torpediranja. Morje je bilo do južno-američke obale v glavnem mirno, potem pa vse bolj nemirno dokler se vreme ni izpremenilo v poletno nevihto, ki je trajala v času, ko smo bili torpedirani in ko smo veslali v rešilnem čolnu.

Potniki so živeli kakor navadno živijo potniki na majhni čezoceanski ladji na dolgem potovanju. Moje delo se je omejevalo na skrb in nego hčerke Vesne, ki jo je mučila morská bolezen, a se je drugače dobro držala. Kapetana sem srečala vsak dan in vedno me je prijazen vprašal, kako mi gre. Dr. Conley ni bil samo zdravnik ampak tudi dober prijatelj; redno me je pregledoval in ugotavljal, da je moje stanje normalno, a prošil me je naj ga pokličem, če bi ga kaj potrebovala. Neka silno simpatična ameriška potnica z dve leti starim otročkom mi je bila na potovanju mati in sestra hkratu. Srce me je bolelo, ko sem izvedela, da ji uroda ni prizanesla.

Hrana je bila dobra in imela sem svežeja sadja kolikor sem ga potrebovala za sebe in za otroka. Celo neprijetne vaje za napad me niso mnogo motile, ker sem ostajala v kabini, kadar se nisem dobro počutila.

Ko smo se najmanj nađejali, že tik pred ciljem našega pota, so nas v nedeljo okrog ene popoldne torpedirali. Torpedo je zadal prvič v zadnji del ladje. Bila sem v kabini z Vesno, ki je oblečena ležala v postelji. Udarček je bil strašen; kabina se je vsa tresla in razpočila, in skozi odprto okno se je začel valiti smrđljivi dim od eksplozije. Takoj sem vedela, da smo torpedirani, zgrabila sem hčerko in pokušala odpreti vrata.

Zaradi razdejanja se vrata niso dala takoj odpreti in končno sem jih vdrla z vso silo. Ni bilo časa, da bi vzela s seboj rešilni pas in torbico z papirji in denarjem. Potniki in posadka so hiteli po hodnikih in krovu k svojim mestom pri rešilnih čolnih. Povsod je vladal red; nič panike, nič prerivanja in nič hrupa ni bilo. V tej težki situaciji sem občudovala pristojnost duha potnikov in sijajno vedenje kapetana in posadke. Na stopnicah sem se spotaknila in padla, a mornarji so mi pomagali na krov in mi pripeljali tudi hčerko, ki sem jo pri tem izgubila. Ladja se je nagibala in tonila. V moj rešilni čoln je prišel tudi dr. Conly. Kapetan je ostal na svojem mestu in se mu ni mudilo v rešilni čoln.

Naš čoln je nekaj časa visel ob boku ladje, ki se je potapljala potem pa je prišel drugi torpedo, ki je zadal ladjo spredaj in vrgel naš čoln v vodo. Bali smo se, da nas ne bi zajele žice in vrvi z jambora, ko se je brod potapljal pa se k sreči nič takega ni zgodilo.

Ko je bila ladja pod vodo, smo zaveslali čez potopljeno ladjo in se oddaljili s hitrostjo, ki jo je nemirno morje dopuščalo. Blizu nas se je prevrnili drugi rešilni čoln in dolgo sem gledala dva moža, ki sta se obupno oklepala prevrnjenega čolna. Njima se nismo mogli približati, pač pa se nam je posrečilo rešiti neko misijonarko z nekega splyava.

Zivljenje v čolnu je bilo težko in nevarno. Valovi so neprestano pljuskali v čoln, a k sreči je bila voda toplejša kot hladni zrak in dež, ki je padal na nas. Moški so se vrstili pri veslanju.

Dr. Conley je tudi veslal in sploh nisem vedela, da je ranjen. Častnik je izvrstno vodil čoln in mislim, da je njegova zasluga, da se nismo prevrnili. Sedela sem na klopi in držala hčerko v naročju. Ni bila preveč nemirna in nekaj časa je dobro spala.

Pozno zvečer sem začutila bolečine, za katere pa nisem mislila, da so bolečine pred porodom. Čez dve in poluri se je začel porod; dr. Conley je takoj priskočil na pomoč in mi izročil otroka zavitega v edino suho stvar v čolnu, turban neke moje sosedo. Novorojenčka sem skrivala v nedra, da ga zavarujem pred mrazom in vodo in ga takko nosila vse do rešitve. Spati nisem mogla in ne hotela, naslonila sem se na sosednega mornarja, otročček pa je neprestano jokal, ker ga nisem hranila. Končno se je zdani in prišel je nov težak dan v slabem vremenu. Zvečer se je pokazalo letalo in z njim mnogo upanja za nas vse, kajti letalo nas je opazilo. Potem je prišla druga temna noč na morju in z njo v drugič negotovost. Pozno ponoči sem nenadoma opazila ladjo, ki se pam je bližala. Zdelo se mi je ogromna. Tega trenutka ne bom nikoli pozabila. Reševanje je bilo hitro in v redu. Najprej so dvignili otroka in ko sem se sama prišla na ladjo, sem opa-

zila, da je bila krasna ladja. Moja prva misel je bila da bi otroka imenovali po mamecu Jesse Roper-ju, kar sem vedela tudi poveljniku.

Potem je šlo vse lahko gladko. V udobni in topli kabini sem se počutila dobro, bolečinam v nogah, polni pluhob od sedenja v čolnu, deset in pet ur smo bili na dovolj in preveč.

Izkrcali smo se v Norfolk in odšla sem z otrokom v hotel nico Sv. Vincenta. Tu sem bila najboljše oskrbo. Vsi zili name, zdravniki, sestri in ameriški Roberi. Vsem se najlepše zahvaljujem.

Vse drugo je še preveč znano neutrudnim in željnim častnikarjem. Mi smo o meni pisali kar preveč.

Kaj naj povem od svojih vtisih v veliki ameriški živi? Mislim, da je ponovim tisto, kar sem do Norfolk. Vsi, prav vsi do mene dobi, pazljivi in meniti. Posebno mesto v spominih pa pripada tistim in hrabrim mornarjem dovim in hrabrim trgovcem s torpedirane ladje in njim z odrasliške silca.

Kot oče Jesse Roper je jaz malo dodam k tistim žene. Samo toliko, da moja ladja torpedirana v Zahodne Indije in da zdravniki v neki tamkvašni nišnici. Moja ladja je gleska, potniki pa Anglamerikanci.

Z ženo bi rad poudaril vsa stvar v najinih očeh tako težka čeprav je Spada pač v vrsto vojne jetnosti in strahot. Če se nam zdi, če pomislimo se nam zdi, če pomislimo naše mornarje vsah dan nišnikih mornaric, ki so nevarnostih vsak dan v slivamo na grozote v Rusiji tragično in žalostno je drage domovine. Najine nezgode odteda da sva se dejansko trpljenja vsega človeštva bi za zmago dobrega naša a zmaga pravične stvari bo prinesla vsenu človeštvo. Jageska mati v to trdno ma je sin rodil v ameriški čolnu in med ameriški ki. Prepričana sva, da svoje prve ure življenja zvezdnato ameriško nosen na uro svojega Sigurna sva, da bo ko bo zrastle in razumne okoliščine, v katerih njen, svoje prve misli veliki Ameriki prav tako svoji mali a jumaški ki danes tako trpi.

Da se bo to zgodilo midva in zlasti njegovo ga bo znala pošteno in no vzgojiti prav tako, znala ohraniti življenje morskim valovom in vremenu.

Živele Ameriške žave. Živela Jugoslavija!

DEKLETA IN ŽENE

Ne odlasajte! Narocite si fini FIRE-CAL "STERLING" sukunjo za bodočo zimo "CALL" in to direktno iz tovarne SEDAJ doblj se dobro blago po nizkih cenah. Za dobo pošteno potrebo se vam priporočam

BENNO B. LEUSTI 1034 Addison Rd. ENd. 3426 ali

Advertisement for BENNO B. LEUSTI featuring a portrait of a man and promotional text for winter clothing.

Small advertisement for "MAKES EVERY PAY DAY BOND" with an American flag graphic.

PROCES PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Sodna obravnava in preiskava je pokazala, kako nesramno čimni in gorostasno zločinski so bili načini in sredstva, ki jih je blok uporabljal, da bi izvršil svoje namene. To škodljivo delo je bilo še posebno nevarno vsled izjemnega in posebnega položaja, kakoršnega so imeli mnogi obtoženci v sistemu sovjetskega državnega aparata.

Vzemite finance. Temeljni princip škodljivcev na področju financ je bil — kakor je to formuliral Rikov v soglasju z Buharinom — "udariti Sovjetsko vladu s sovjetskim rubljem". To je prefaziranje starega trocističnega gesla, ki ga poznamo iz drugih procesov preko Pptakova — "udariti z najboljšimi sredstvi po najboljših mestih."

"Udariti Sovjetsko vladu s sovjetskim rubljem" — to je bila direktiva, ki je določala vse delovanje Grinke, ki je bil ljudski komisar za finance in ki je vsem deloval kot agent nemške in poljske poizvedovalne službe ter kot eksponent Buharina in Rikova. Prav to direktivo, ta sklep "bloka" je skušal oživiti v dušo in telesom (prav črno dušo).

Ne več. Znano je, da finančno ni zaprtega značaja, temveč da določa smer in razvoj drugih industrijskih strojev. Tudi to je zločinski škodljiv blok upošteval. Škodljivost v finančni stroki je bilo zaseno v razna gospodarska področja. V kmetijskem gospodarstvu, ki ima za ZSSR veliki pomen, je imelo škodljivo delo namen, da bi kolikor mogoče onemogočilo izvršitev naloge, katero sta nam povzeli stranka in vlada — t. j. da bi onemogočilo pridelati 7-milijard pudov žita.

Grinko nas je spomnil, kako delal škodo na davčnem področju, na področju hranilnic, kjer so škodljivci na vse načine prebivalstvo razsrditi. Med nami ve prav dobro, kako škandalozno je bilo s hrano in za časa Grinke, ko je treba izgubljati brezkončno mnogo časa, se natikati na vsakršne sitnosti in predrznosti, na nezamernost in na zanemarjenost, ko so na vse načine prebivalce razsrditi in odstrašiti od hranilnic.

Sedaj je Grinko naravnost povedal, kje je tukaj tičal za v grmu, namreč v nameri, da bi se vložniki razsrdili, da bi hranilnice rušile. Na čelo hranilnic je bil postavljen tak

Prostak Pershing

Na sliki je Warren Pershing, ki je, kljub temu, da je sin generala Pershinga, navaden vojak v armadi Zedinjenih držav, kjer se uči streljanja s strojico.

— kakor se je Grinko sam izrazil — glavorezec, kakor je Ozerjanski, ki je istočasno pripravljatelj teroristične čine zoper voditelje naše stranke in vlade.

Ne bom se tikal drugih faktov, ki pričajo, da imamo v osebi Grinka pred seboj starega zakrknjenega sovražnika Sovjetske oblasti, ki se je docela in popolnoma prodal nemški poizvedovalni službi, ki se je aktivno bojeval potom škodljivstva, diverzij, izdaj in terorja zoper Sovjetsko oblast, za restavracijo kapitalizma.

Vzemite drugega vohuna — Černova, ki je prezdovno "talentiran" človek, ker je zamogel v teku enega samega večera biti pri Danu s Kibrikom, se stepsti s policisti, biti odpravljen v glavno policijo in postati nemški vohun. V vsem tem ni ničesar neverjetnega. Prav take stvari se godijo s takimi ljudmi, kakor je Černov. Zda izgleda kolikor toliko zdrav in čil. Zapor je znatno pomagal njegovemu zdravju. Na svobodi pa je izgledal drugače, izgledal je kakor zapit alkoholik, ki je več pil nego delal, človek, ki je imel socialno bolezen — alkoholizem. Pa je po nalogu vlade potoval v inozemstvo. Ali istočasno si je prevzel nalogo "bloka", ki je izrabil njegovo slučajno službeno potovanje zato, da mu je naročil, naj organizira zvezo z Danom. Prišel je k Danu in Kibriku. Dan in Kibrik sta seveda nemška vohuna. To se vidi že iz tega, kar je za pogovor Černova z Danom in Kibrikom takoj izvedela poizvedovalna služba policijskega predsedništva.

Pravijo, da stene imajo ušesa, pa so tudi take stene, ki vidijo, stene skozi katere se ne le vse vidi, temveč če treba tudi fotografira. In prav ob času, ko je Černov pil in prigrizoval z Danom in Kibrikom, je škrtnil fotoaparati in ovekovečil na fotograficnem steklu ta "prijateljski sestanek" Černova in Dana.

Glavna policija je imela v rokah dokument, ki je mogel Černovu pokvariti vso kariero. Odpravil se je bil Černov po nalogu vlade na službeno potovanje, pa se izkaže da je zvezan s takimi starimi menjševskimi grešniki, kakor sta Dan in Kibrik, s katerima "plete". To more stati Černova ne samo njegovo politično kariero.

To izrabi nemška poizvedovalna služba. Ona ne smatra Černova za dovolj visokega dostojanstvenika, da bi ga posadila v avtotaksi, zanj je tudi trolleybus dober. V trolleybusu pa

Zaloge v avstralski bazi

Važno avstralsko bazo, Darwin, zalagajo neprestano z vojnimi zalogami, tako da bodo lahko kos obrambi in napadu.

Maršal Petain pred zatonom

Na sliki je maršal Petain, ko je obiskal neko razstavo živine in drobnice, preden se je moral umakniti pred izdajalcem Lavalom. Maršal si ogleduje ovna, ki je dobil prvo nagrado.

Jezuiti v Ljubljani

O naselitvi jezuitov v Ljubljani in ustanovitvi njihove gimnazije pod škofom Tavčarjem smo že govorili. Začetek je bil težaven. Bolezni, zlasti kuga je zredčila malo četo dijakov. Celu polletje 1599 so morale biti šole zaprte. K temu se je pridružila ogorčenost protestantov radi izгона njihovih predikantov, ki so ga pripisovali vplivu jezuitov. Vendar so bile te začetne težave kmalu premagane. L. 1604 je bila sestrazredna gimnazija popolna. Poučevali so dve leti osnovne pojme latinskega jezika, zato sta se nižja razreda imenovala "infima" in "principia." Višji so bili gramatica (slovstvo), syntax (nauk o slogu), poetica (pesništvo) in rhetorica (govornišstvo). Od tretjega razreda naprej so poučevali tudi grščino. Ker so jezuitske šole služile tudi vzgoji duhovščine, se je gimnaziji kmalu pridružil dve ali trileten tečaj za modroslovne in bogoslovne študije (licej).

Jezuitske šole so dobivale sprva največ dijakov iz meščanskega in kmečkega prebivalstva, pa tudi plemstvo jim je po nekaterih letih rado izročalo svoje sinove v izobrazbo in vzgojo. Izredno mnogo je bilo revnih učencev z dežele, ki so se življali s podporami dobrotnikov, s popevanjem po hišah in cestah in — z beračenjem. Za te revne dijake so kupili jezuiti l. 1601 neko hišo blizu cerkve sv. Jakoba, kjer so jim l. 1616 sezidali novo poslopje. Leta 1604 je štel konvikt že 24 gojencev, dve desetletji pozneje pa 70-90.

Ob tolikem razvoju šolstva je bilo treba misliti tudi na zato primerne prostore. Za zidavo novega kolegija je skrbel že škof Janez Tavčar, ki je kupil iz svojega denarja dve hiši za stavbišče ter pripravil še mnogovrstne stavbene potrebščine in določil v oporoki tisoč dolarjev za zgradbo novega poslopja. Po večjih zbirkah so pričeli 8. maja 1598 z zidanjem in 15.

Ameriški vojaki v Avstraliji

Na sliki vidimo troje ameriških vojakov, ki jim tri lepe Avstralke razkazujejo znamenitosti mesta Melbourneja.

Let Your Answer to Bombs Be—**BONDS!**

We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!

V ROKAH VSAKEGA SLOVENCA V AMERIKI BI MORALA BITI ...

knjiga našega slavnega rojaka
Louis Adamiča:
"Two-Way Passage"
Cena \$2.50
(Po pošti 10c več)

Dobi se v uradu "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
"To je knjiga, ki bi jo moral čitati vsak Amerikanec,"
... pravi Eleanor Roosevelt, žena predsednika Zedinjenih držav.

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsibo pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zglasijo.

- Za st. clairsko okrožje je zastopnik:
Mr. John Renko, 955 E. 76 St.
- Za collinwoodsko in euclidsko okolico:
**Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,
IVanhoe 4680**
- Za newburško in zapadno okolico:
**Mr. John Peterka, 1121 E. 68 St.,
ENDicott 0653**

Asthma Mucus Loosened First Day
For Thousands of Sufferers

Choking, gasping, wheezing spasms of Bronchial Asthma ruin sleep and energy. Ingredients in the prescription Mucosol quickly circulate through the blood and commonly help loosen the thick strangling mucus the first day, thus aiding nature in palliating the terrible recurring choking spasms, and in promoting freer breathing and restful sleep. Mucosol is not a smoke, dope, or injection. Just pleasant, tasteless palatable tablets that have helped thousands of sufferers. Printed guarantee with each package — money back unless completely satisfactory. Ask your druggist for Mucosol today. Only 60c.

BUY A SHARE IN AMERICA

DEFENSE SAVINGS BONDS AND STAMPS

